Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei. In străinătate 6 lei.
Taxe poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 234 Sâmbătă 30 August 1941
12 Pagini

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

LA INCEPUTUL UNUI NOU AN ȘCOLAR

Acest nou an școlar începe în ziua de 1 Septembrie. Așa s'a hotărît de către d. ministru al culturii naționale. Firește, este o deosebire importantă în ce privește condițiunile, în care s'au deschis școlile la începutul anului trecut și în care se deschid în anul acesta.

În anul trecut, din cauza evenimentelor care sfârticaseră provizoriu trupul țării, a trebuit să se ia măsuri speciale și să se facă sforțări mari pentru a se găsi locuri în școli pentru elevii refugiați din ținuturile cedate și pentru plasarea corpului didactic din aceste ținuturi. În schimb, localurile de școli și de internate erau libere.

În anul acesta, prin readucerea, grație eroismului armatei, a Basarabiei și Bucovinei de Nord între granițele Patriei, tineretul școlar și corpul profesoral și învățătoresc din aceste două provincii vor merge din nou la școlile de acolo. Va fi deci o decongestionare a școlilor din restul țării. În schimb, chestiunea cu localurile de școli și de internate se prezintă în condițiuni diferite de cele din anul trecut.

Motivul se cunoaște și se știe cât este de legitim: în timpul vacanței, multe școli și multe internate au fost prefăcute în spitale, în care au fost și în bună parte continuă a fi adăpostiți și îngrijiți glorioșii noștri răniți pe câmpurile de luptă. Nici nu-i poate trece cuiva prin gând impietatea — ca să nu întrebuințăm un termen mai aspru — de a căuta pentru răniți sau pentru oștenii bolnavi alte localuri, fie ele mai puțin confortabile. Un astfel de gând ar fi monstruos.

Totuși, dată fiind hotărîrea luată ca școlile să-și deschidă neapărat porțile în ziua de 1 Septembrie, este o întrebare ca se impune dela sine: cum vor funcționa școlile, ale căror localuri servesc de spitale pentru răniți?

D. ministru al culturii naționale, care — bine înțeles— s'a gândit cel dintâi la lucrul acesta, i-a găsit leacul în sensul că va contopi câte două școli în una singură. Cursurile vor alterna, o școală înlănțuindu-se dimineața, iar cealaltă după amiazi. „În felul acesta, a declarat d-sa acum trei zile reprezentanților presei, vor putea funcționa câte două școli în localul uneia singure".

D-sa a continuat: „Pentru internate e mai greu, dar cu priceperea conducătorilor orice greutate se învinge. Nu se poate pretinde, ca în timpurile excepționale de acum, funcționarea să fie perfectă, o mare parte din personal fiind mobilizat. Ministerul însă s'a îngrijit, ca și pentru cei mobilizați să existe înlocuitori".

Este însă o altă deosebire— o deosebire de ordin înalt și înălțător în ce privește condițiunile din anul trecut și condițiunile în care se reia acum activitatea școlară. Această activitate se reia doar într'o atmosferă de entuziasm îndreptățit, datorat biruințelor strălucite ale vitezei noastre oștiri și faptului că prin aceste biruințe, smulse, desigur, cu multe jertfe de vieți din cele mai prețioase, s'a reparat o nedreptate strigătoare la cer și s'a șters amintirea unei umilințe, pe care poporul român nu o merita în niciun fel. Acum pășim din nou cu fruntea sus și cu convingerea că facem parte dintr'un neam vrednic și care știe să-și cucerească drepturile.

Dar în ce privește în mod deosebit școala, — dascăli și școlari — are și ea motive puternice și recunoscute din înalt loc, de a-și relua activitatea într'o atmosferă de entuziasm.

Despre școlari, de pildă, d. ministru al culturii naționale a declarat la întrevederea, de care am pomenit cu reprezentanții presei, că este pe deplin mulțumit de felul demn de laudă în care și-au îndeplinit în cursul verii datoria la munca de folos obștesc.

„Tineretul nostru, a mai spus d. ministru, este o admirabilă plămadă, capabilă de minunate realizări, dacă este sănătos îndrumat și însuflețit pentru cauze mari și constructive".

N'a fost mai puțin zgârcit în aprecieri elogioase și față de corpul didactic, relevând că după știri primite din toate părțile frontului, profesorii și învățătorii au avut o contribuție eroică în acest război al reîntregirei naționale și al legei și civilizației creștine.

Amintim că, în privința aceasta, dascălii noștri de toate categoriile sunt consecvenți. Și în războiul de întregire din 1916-1918, ei au dat dovadă de același spirit de jertfă și de același eroism.

GRAIUL ROMÂNESC DE ASTĂZI

de C. STOICESCU
Prof. universitar

Momentul nu e prielnic considerațiunilor de filosofie, de artă sau de estetică. Gravele evenimente pe cari le trăim fac, cu drept cuvânt, să treacă pe planul al zecelea chestiuni cari altădată ar fi părut interesante, dar cari astăzi nu mai pot reține atenția. Deși producția literară a scăzut simțitor în țările europene, e surprinzător că există, chiar redusă cum e. Când tunul bubue la graniță, când atâta tineret moare pe câmpul de onoare, să scrii o carte, să organizezi un spectacol sportiv, să anunți un concert? Totuș paradoxul s'a produs: se mai joacă piese vesele la noi și aiurea, se lansează modele femenine, se pun la cale matchuri cari atrag mii de entuziaști, apar romane și volume de versuri, se deschid expoziții artistice.

Nu caut să explic un fenomen atât de ciudat. Desigur că motive de ordin practic îl justifică din punct de vedere social și economic. Dar mai intră în balanță și imperativul, vechiu ca și lumea, că viața trebue să continue. Ii se poate încetini ritmul, el nu poate însă fi ținut în loc — chiar în interesul celor ce sunt gata s'o ofere patriei.

Iată pentru ce, îndemnat de câțiva prieteni, cutez să prezint câteva scurte observațiuni asupra unui subiect care m'a preocupat adesea. Declar de altfel din capul locului că-mi lipsește competența necesară, care a inspirat

(Continuare în pag. 2-a)

RĂZBOIUL CONTRA BOLȘEVICILOR

Compoziție de D. STOICA

După luptă. — CALUL ȘI-A ADUS STĂPÂNUL

Contele Ciano a fost operat

Roma, 28 (Rador). — *Corespondentul agenției D. N. B. transmite:*

O informație oficială anunță că contele Ciano, ministrul afacerilor străine, a trebuit să se supună unei operații la gât.

Operația a reușit cu succes.

Exemple de bravură și conștiinciozitate civică

COMUNICAT

In ziua de 21 August a. c. locuitorul Marin Popescu ajutat de locuitorul Enache Ștefan a prins și dezarmat un parașutist rus, predându-l postului de jandarmi Drăgoești, jud. Ilfov.

In ziua de 7 Iulie a. c. copilul Nicolae Gheorghe Dumitru și premilitarul Ilie Constantin au predat postului de jandarmi o parașută luminoasă aruncată de un avion inamic. Deasemenea, locuitorul Ștefan Dumitru, găsind pe teritorul comunei Tâncăbești jud. Ilfov un cazan tubular al unei parașute luminoase, l-a predat zonei A. A. Ilfov.

Populația civilă este rugată să urmeze exemplele de bravură și conștiinciozitate civică ale locuitorilor menționați mai sus și să dea cel mai larg concurs autorităților civile și militare la prinderea parașutiștilor și predarea materialului aruncat din avioanele inamice, care prezintă o deosebită importanță din punct de vedere informativ și documentar.

IN PAGINA 9-a:

Importante declarații ale d-lui ministru al economiei naționale

SITUAȚIA PE FRONTUL ORIENTAL

REZULTATELE BĂTĂLIILOR DE INCERCUIRE

de R. SEIȘANU

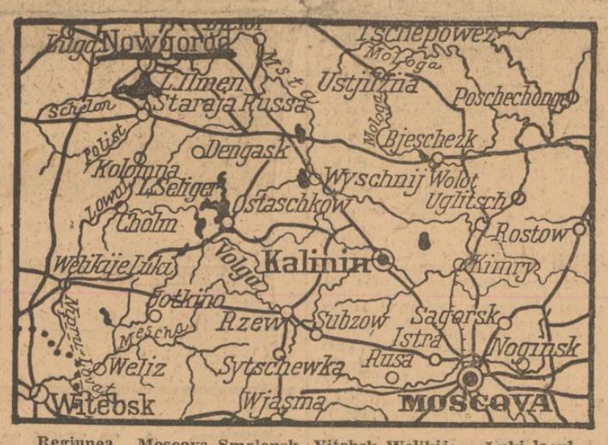

Regiunea Moscova-Smolensk-Ilmen, cu sectorul în care s'a dat bătălia de încercuire și de nimicire dela Welikije Luki-lacul Witebsk-Welikije Luki de-acum câteva zile

Iată situația pe ansamblul frontului oriental în cursul zilei de eri:

In sectorul de nord finlandez lupta angajată acum câteva zile lângă Salla (est de acest oraș), între trupele germano-finlandeze și cele sovietice, s'a terminat în avantajul celor dintâi. Lupta s'a dat pe un teren acoperit de mlaștini și lacuri și în condiții rele atmosferice. Două divizii sovietice au fost înfrânte și numai o parte din trupele lor au reușit să se retragă în dezordine, în direcția Kandalascha, spre coasta mării Albe, lăsând tunurile, tancurile și camioanele înămolite în mocirlele de pe terenul luptei.

In zona Petersburg-coasta golfului finlandic—râul Luganord Novgorod, forțe puternice germane s'au apropiat de liniile de apărare ale sectorului fortificat Petersburg (Leningrad).

Nu se știe încă dacă a doua metropolă a U .R. S. S. va fi luată cu asalt sau va fi încercuită de trupele germane și silită să se predea prin efectele izolării și a unui bombardament metodic al artileriei și aviației.

Incercuirea este în curs.

Formațiuni rapide germane au tăiat și distrus calea ferată Moscova-Petersburg, într'o secțiune situată la nord-est de Novgorod, așa că principala arteră de comunicație ferată între cele două centre vitale ale U. R. S. S. nu mai poate fi folosită pentru transportul trupelor, al materialului de război, al munițiilor și al alimentelor destinate armatei sovietice și populațiunii din zona amenințată a Petersburgului.

In sectorul Reval, încercuite de trupele germane, mai multe vase sovietice de transport, encorate în port, au fost grav avariate de focul artileriei. Forțele sovietice continuă să reziste, cu toate că apărarea Revalului, în condițiile actuale, este lipsită de interes strategic.

In sectorul central. — In urma dezvoltării operațiilor din ultimele zile linia frontului descrie o curbă înaintată spre est, între Smolensk și Kiew, pe când în sectorul Kiewului, frontul descrie o ușoară curbă înaintată spre vest.

Pe frontul central s'au format mai multe „buzunare" de încercuire.

In spațiul dela est de Gomel, două divizii rapide germane au pătruns adânc între pozițiile ocupate de trupele sovietice, ca și în coloanele aflate în retragere. Ele au luat 2200 de prizonieri și 15 tunuri de diferite calibre.

După ultimele știri, în bătălia de încercuire dela Welikije-Luki, armata a 22-a sovietică a fost complet nimicită.

Numărul prizonierilor luați de germani a sporit la 34.060 și al tunurilor capturate, sau distruse, la 452. Materialul de război capturat este și el important. Rees din desfășurarea acestei bătălii rezultatele dezastruoase ce le dă manevra de încercuire, când forțele încercuite continuă rezistența până la extrem și nu mai au posibilitatea să-și asigure comunicațiile și retragerea. De aceea comandamentul armatelor germane, creiază „buzunare" de încercuire, în care forțele sovietice sunt prinse în clește, dezagregate și distruse.

Toate bătăliile de încercuire de pe frontul oriental, dela Minsk-Bialistok, Smolensk, Gomel, din Basarabia, dintre Nistru și Bug, din platoul Ucrainei, ca și aceea dela Welikije-Luki, au dat aceleaș rezultate tactice și strategice.

Pe frontul de sud-est și în sectorul Odesei, încercuit de trupele române, operațiile se desfășoară metodic în condițiunile prevăzute de comandamentul armatelor germano-române.

Armatele sovietice care apără Petersburgul sunt în întregime sacrificate

Berlin, 28 (Rador). — Corespondentul agenției „Rador" transmite:

Distrugerea liniei de comunicație Moscova-Petersburg, folosită până în ultimele zile de forțele rusești, a luat orice posibilitate armatelor sovietice care apără Petersburgul să se mai retragă.

Aceste forțe sunt în întregime sacrificate de comandamentul bolșevic.

Primul ministru al Japoniei a trimis o scrisoare d-lui Roosevelt

Washington, 28 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

D. Nomura, ambasadorul Japoniei, a remis președintelui Roosevelt o scrisoare personală din partea președintelui consiliului de miniștri al Japoniei.

El a avut apoi o întrevedere cu d-nii Roosevelt și Hull.

In fața ziariștilor, ambasadorul Japoniei a refuzat să dea precizii asupra conținutului mesajului.

Pe de altă parte, d. Hull, secretarul departamentului de stat, a anunțat că președintele Roosevelt va răspunde la scrisoarea primului ministru japonez.

DUCELE S'A INTÂLNIT CU FUEHRERUL PE FRONTUL DE EST

Berlin, 28 (Rador). — Corespondentul agenției „Rador" transmite:

Știri neoficiale anunță că Ducele a vizitat trupele de pe frontul de est și că a fost apoi oaspetele Fuehrerului la Marele său Cartier General.

Știrea întrevederii dintre cei doi bărbați de stat nu a fost dată publicității până acum.

CONSILIU DE MINIȘTRI LA TIGHINA

SUB PREȘEDINȚIA D-LUI MAREȘAL ANTONESCU

Organizarea administrativă a provinciilor desrobite

Comunicat

Miercuri a avut loc la Tighina un consiliu, prezidat de d. mareșal Antonescu. Au luat parte: d. profesor Mihai Antonescu, vice-președintele consiliului de miniștri, d. general Stoenescu, ministrul finanțelor, d. Marinescu, ministrul economiei naționale.

Consiliul s'a ocupat de organizarea administrativă a provinciilor desrobite. D. mareșal Antonescu a dat și instrucțiuni de ordin general. D-sa a lucrat cu d. prof. Mihai Antonescu la stabilirea statutului juridic și administrativ definitiv, al Basarabiei și Bucovinei.

Miniștrii au lucrat cu d-nii guvernatori provinciali.

După amiază, d. prof. Mihai Antonescu a vizitat administrația și spitalele dela Tiraspol.

CONVERSAȚIILE GERMANO-TURCE AR FI INCHEIATE

Berlin, 28 (Rador). — Corespondentul agenției „Rador" transmite:

Conversațiile germano-turce ar fi — după anumite cercuri — încheiate.

Se așteaptă să se anunțe oficial nota cuprinzând punctul de vedere al Germaniei cu privire la măsurile care ar urma să se ia în acest sector pentru asigurarea intereselor Marelui Reich.

✝ Comandorul Alexandru Pop'șteanu

de AL. O. TEODOREANU

Mama lui Mihai-Viteazul scria unei prietene din Brașov:

Cred că isbânda va fi de partea noastră, plecând în luptă însuși Domnul, toți boerii și frații Buzești.

Citarea separată a boerilor Buzești în voevodala misivă, ne vădește că nădejde se punea în ei și de ce faimă răsboinică se bucurau.

Zămislit în aceiași plămadă scumpă, în această rară categorie de falnici luptători, trebue așezat comandorul Alexandru Popișteanu, căzut pentru țară de moarte năprasnică, în fața Odesei asediate.

Luptătorii de pe pământ și de pe apă se simțeau desigur îmbărbătați, câtă vreme escadrilele de sub comanda lui străjuiau cerul românesc. Dar ei erau siguri de victorie când în fruntea vitejilor lui sburători sbura și Popișteanu.

In cele șaizeci de zile încheiate, cât i-a fost scris să-și conducă teribilul lui grup de vânătoare, n'a fost încercare grea în care să nu fi fost prezent și n'a fost luptă crâncenă în care să nu-l găsim acolo. Lupta oricând, oricum și cu oricâți.

— Inimic în spate, comunica echipierul prin radio. Ce facem?

— Atacăm, era răspunsul stereotip al comandorului.

Și nu se cunoaște situația, cât de ingrată, în care acest viteaz între vitezi, să nu fi primit lupta, să n'o fi căutat.

Țărâna plăeșilor lui Ștefan și a lăncierilor lui Mihai, a lui Purice aprodul și a Buzeștilor, a vornicilor și pârcălabilor, a logofeților și spătarilor, a hatmanilor și Voevozilor, a tuturor Ctitorilor de Neam și Țară, dela Descălțoare și până la Reîntregire, va fi tresărit din liniștea ei de veacuri, în clipa de tragică măreție, când șoimul fulgerat de moarte s'a prăbușit din înălțimi, cu aripile frânte, trecând în nemurire.

Cele mai mari onoruri militare îi reveneau de plin drept.

I s'au dat. Insăși Majestatea Sa Regele Mihai I, asistat de d. Mareșal Antonescu, care a îngenunchiat la catafalcul eroicului sburător, i-a atârnat crucea „Mihai Viteazul" pe pieptul fără suflare. E singurul aviator

(Continuare în pag. 2-a)

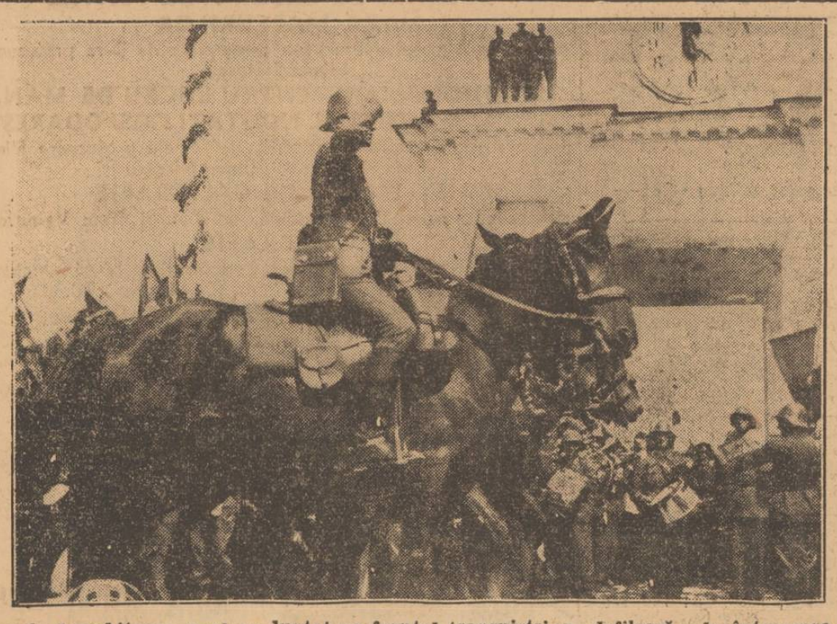

Trupele dezrobitoare, cari au luptat pe frontul transnistrian, defilează, la întoarcere, pe străzile orașului Chișinău. (P. P.)

Umăr la umăr, marinarul român și cel german luptă pe Marea Neagră contra barbarilor. (P. P.)